

Hledáme knihy v knihovně

V městské knihovně v Dolním Bousově je přibližně **12 500** svazků knih. Z tohoto množství jich je „ve skladu“ 2 501 a zbývajících 10 500 knih je umístěno ve volném výběru na policích v knihovně (mládež 2 581, dospělí 7 776).

1) Beletrie

Beletrie je pro snazší orientaci rozdělena podle žánrů a knihy jsou nahoře na hřbetu označeny barevným proužkem takto:

- Knihy pro mládež **červeně**,
- Beletrie pro dospělé **žlutě**,
- Detektivky a thrillery **modře**,
- Žánr sci-fi, fantasy a westerny **oranžově**,
- poezie je **hnědá**.
- Naučná literatura je pak bez horního proužku.

Knihy v oddělení pro dospělé jsou řazeny **abecedně** – na hřbetu dole označeny prvními třemi písmeny z příjmení autora. V elektronickém katalogu tyto knihy nemají žádnou speciální signaturu, tj. pole s názvem „Signatura:“ zůstává prázdné.

Knihy pro děti a mládež

V Městské knihovně v Dolním Bousově jsou knihy pro mládež do jednotlivých polic rozděleny podle věku čtenáře a tématu knihy. Na policích jsou pak už knihy řazeny **abecedně**. V on-line katalogu jsou takové knihy označeny signaturou „M“ např. **M 1/4** – tzn. kniha pro děti ve věku do 9 let o zvířátkách.

Význam signatur dole na hřbetu knih

1) knihy pro čtenáře do 9 let jsou označeny:

- 1/1 pohádky
- 1/2 o dětech
- 1/4 o zvířátkách
- 1/5 říkadla a básničky

2) knihy pro čtenáře do 9 - 11 let jsou označeny:

- 2/1 pohádky
- 2/2 o dětech

2/3 dobrodružné

2/4 z přírody

3) knihy pro čtenáře do 12 – 15 let označeny:

3/2 o dětech

3/3 dobrodružné

3/4 z přírody

3/8 z dějin

3/10 krásná literatura

2) Naučná literatura

Již od vynálezu písma lidé ukládají své poznatky a zkušenosti do knih či jiných dokumentů. Tyto materiály pak shromažďují a vytváří knihovny a archivy. Aby se člověk mohl vyznat v rostoucím množství informací, musel vytvořit systém, podle kterého by snadno příslušnou informaci zařadil a zpětně dohledal. Cesta k univerzálnímu klasifikačnímu systému byla dlouhá.

Knihovna v Dolním Bousově:

- Oddělení naučné literatury pro dospělé – volný výběr z 2 344 knih,
- naučná literatura pro mládež 513 knih – uloženo v oddělení pro mládež.

Řazení na regálech podle **MDT**. Podrobný rozpis v naší knihovně použitých tříd MDT je vyvěšen vždy na příslušných místech poblíž polic s naučnou literaturou. V on-line katalogu mají tyto knihy v poli „Signatura:“ uvedeno několikamístné číslo, případně oddělené tečkami. Např. kniha, která má v online katalogu a na dolním hřbetu napsáno „**623.7**“ je kniha o počítačích a je uložena v oddělení naučné literatury v polici nadepsané „**6 – užitá věda. Technika**“.

Dětské naučné knihy mají číselnou signaturu doplněnou o písmena „MN“. Pak tedy kniha se signaturou „**MN 82**“ je naučná kniha o jazycích, uložená v oddělení pro děti a mládež na polici s nadpisem „**8 Literatura a jazykověda**“.

Mezinárodní desetinné třídění (MDT) je celosvětově uznávaný způsob věcného pořádkání informací. Dělí se tematicky podle jednotlivých oborů poznání a usnadňuje tak orientaci ve fondech knihoven jak profesionálním pracovníkům, tak i laikům.

Používá se ve věcné katalogizaci při popisu dokumentu, je jedním z údajů, podle nějž se vyhledává literatura, používá se také k řazení fondů ve skladištích a studovnách.

Struktura MDT

0. Všeobecnosti
1. Filozofie, psychologie
2. Náboženství
3. Společenské vědy (sociologie, statistika, demografie, politika, ekonomické vědy, právo, správa, sociální péče, vzdělávání, národopis)
4. nyní volná
5. Matematika. Přírodní vědy
6. Užité vědy. Lékařství. Technika, zemědělství, doprava, řízení průmyslu
7. Umění. Sport. Hry
8. Jazykověda. Filologie. Literatura
9. Geografie. Dějiny

Systémem MDT se zabývá Konsorcium pro MDT se sídlem v Haagu. V Česku se problematikou MDT zabývá Národní knihovna ČR v Praze.

Mezinárodní desetinné třídění se nepřetržitě používá téměř 100 let. Díky němu se zkvalitnila metoda systematického zpracování dokumentů. Rozšířilo se do celého světa. Je přeloženo do 23 různých jazyků. Nejvíce je MDT používáno v Evropě, také v Kanadě, Austrálii, v Indii i v zemích severní Afriky, v Japonsku, v Rusku, v některých zemích Jižní Ameriky a v části USA.